

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет історії, політології та національної безпеки
Кафедра політології та публічного управління

СИЛАБУС
нормативного освітнього компонента
«ЛОГІКА»

підготовки Бакалавра
галузі знань 01 Освіта/Педагогіка
спеціальності 014 Середня освіта (Географія)
освітньо-професійної програми
Середня освіта. Географія. Економіка

Силабус освітнього компонента «ЛОГІКА» підготовки *бакалавра* галузі знань *01 Освіта/Педагогіка*, спеціальності *014 Середня освіта (Географія)*, освітньо-професійної програми *Середня освіта. Географія. Економіка*

Розробник:

Борейко Ю.Г. – професор кафедри політології та публічного управління, доктор філософських наук, професор

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми:



Надія ТКАЧУК

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри політології та публічного управління

протокол № 1 від 29 серпня 2024 р.

Завідувач кафедри:



Василь БУСЛЕНКО

І. Опис освітнього компонента

1. Опис освітнього компонента		
Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, Освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
денна форма навчання	01 Освіта/Педагогіка 014 Середня освіта (Географія) Середня освіта. Географія. Економіка перший (бакалаврський)	нормативна
Кількість годин/кредитів 90/3		Рік навчання: 3
		Семестр: 6
		Лекції: 26 год.
		Практичні (семінарські) : 16 год.
ІНДЗ: немає		Самостійна робота: 42 год.
		Консультації: 6 год.
		Форма контролю: залік
Мова навчання: українська		

ІІ. Інформація про викладача

ППП – Борейко Юрій Григорович

Посада – професор кафедри політології та публічного управління

Науковий ступінь – доктор філософських наук

Вчене звання – професор

Контактна інформація - +380990771753, Boreyko.Yuriy@vnu.edu.ua

Розклад занять розміщено на сайті навчального відділу ВНУ імені Лесі Українки:

<http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

ІІІ. Опис освітнього компонента

1. Анотація курсу

Силабус освітнього компонента «Логіка» складений згідно освітньо-професійної програми підготовки бакалавра галузі знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальності 014 Середня освіта (Географія), за освітньо-професійною програмою Середня освіта. Географія. Економіка. Вивчення освітнього компонента «Логіка» здійснюється протягом шостого семестру. Силабус містить два змістові модулі: 1) Вступ до логіки; 2) Основні форми і закони мислення.

Предметом освітнього компонента «Логіка» є вивчення процедури правильного, аналітичного, критичного мислення, способів його логічної організації, вимог законів логіки для забезпечення правильності здійснення інтелектуальних операцій та їх практичної ефективності.

2. Мета і завдання освітнього компонента

Мета освітнього компонента «Логіка» – засвоєння знань про засоби, форми і закони інтелектуальної діяльності та їх застосування на практиці, формування і вдосконалення культури професійного мислення, розвиток навичок абстрактного мислення.

Завдання:

- опанування теоретичних засад логіки, розуміння тенденцій розвитку сучасної логіки;
- застосування логічної методології для аналізу основ сучасних наукових теорій;
- оперування формально-логічними засобами вирішення загальнонаукових проблем;
- розпізнавання логічно правильних і логічно суперечливих текстів;
- здійснення критичного аналізу наукових текстів, уникнення логічних помилок;
- побудова логічно нормованих повідомлень професійного змісту;
- засвоєння прийомів логічної аргументації у процесі полеміки та дискусії.

3. Результати навчання (компетентності)

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, до застосування знань у практичних ситуаціях.

ЗК3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово, до комунікації іноземною мовою за предметною спеціальністю.

ЗК5. Здатність діяти автономно, приймати обґрунтовані рішення у професійній діяльності і відповідати за їх виконання, діяти відповідально і свідомо на основі чинного законодавства та етичних міркувань (мотивів).

ЗК8. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та значення у розвитку суспільства, техніки і технологій.

ЗК10. Здатність поважати різноманітність і мультикультурність суспільства, усвідомлювати необхідність рівних можливостей для всіх учасників освітнього процесу.

Фахові компетентності (ФК):

ФК1. Здатність перенесення системи наукових знань у професійну діяльність та в площину навчального предмету.

ФК2. Здатність забезпечувати навчання учнів державною мовою; формувати та розвивати їх мовно-комунікативні уміння і навички в області предметної спеціальності.

ФК3. Здатність здійснювати цілепокладання, планування та проектування процесів навчання і виховання учнів з урахуванням їх вікових та індивідуальних особливостей, освітніх потреб і можливостей; добирати та застосовувати ефективні методики й технології навчання, виховання і розвитку учнів.

ФК4. Здатність формувати і розвивати в учнів ключові та предметні компетентності засобами навчального предмету та інтегрованого навчання; формувати в них ціннісне ставлення, розвивати критичне мислення.

ФК9. Здатність аналізувати власну педагогічну діяльність та її результати, здійснювати об'єктивну самооцінку і самокорекцію своїх професійних якостей.

Предметні компетентності (ПК)

ПК1. Здатність усвідомлювати сутність взаємозв'язків між природним середовищем і людиною, розуміти та пояснювати стратегію сталого розвитку людства.

ПК 7. Здатність чітко й логічно відтворювати основні теорії та закони, оцінювати нові відомості й інтерпретації в контексті формування в учнів цілісної природничо-наукової картини світу відповідно до вимог Державних стандартів загальної середньої освіти з освітньої галузі «Природознавство» в школі.

Програмні результати навчання (РН, ПРН):

РН2. Демонструє вміння навчати учнів державною мовою; формувати та розвивати їх мовно-комунікативні уміння і навички засобами навчального предмету та інтегрованого навчання.

РН3. Називає і аналізує методи цілепокладання, планування та проектування процесів навчання і виховання учнів на основі компетентнісного підходу з урахуванням їх освітніх потреб; класифікує форми, методи і засоби навчання предмету в закладах загальної середньої освіти.

РН5. Вибирає відповідні форми та методи виховання учнів на уроках і в позакласній роботі; аналізує динаміку особистісного розвитку учнів, визначає ефективні шляхи їх мотивації до саморозвитку та спрямування на прогрес і досягнення з урахуванням здібностей та інтересів кожного з них.

РН7. Демонструє знання основ фундаментальних і прикладних наук (відповідно до предметної спеціальності), оперує базовими категоріями та поняттями предметної області спеціальності.

РН11. Виявляє навички роботи в команді, адаптації та дії у новій ситуації, пояснює необхідність забезпечення рівних можливостей і дотримання гендерного паритету у професійній діяльності

РН13. Демонструє знання основних положень нормативно-правових документів щодо професійної діяльності, обґрунтовує необхідність використання інструментів демократичної правової держави у професійній та громадській діяльності та прийняття рішень на засадах поваги до прав і свобод людини в Україні.

ПРН 1. Знає та розуміє основні концепції, парадигми, теорії та загальну структуру географії, економіки предмет їх дослідження, місце і зв'язки в системі наук, етапи історії розвитку географічної та економічної науки.

ПРН 3. Описує основні механізми функціонування природних і суспільних територіальних комплексів, окремих їхніх компонентів, класифікує зв'язки й залежності між компонентами, знає причини, перебіг і наслідки процесів, що відбуваються в них

4. Структура освітнього компонента

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Усьо го	у тому числі				Форма контролю / Бали
		Лек.	Лабор. (сем.)	Сам. роб.	Конс.	
Змістовий модуль 1. Основні форми і закони мислення						
Тема 1. Предмет і метод логіки	10	2	2	6		Т, ДС, ІРС / 10
Тема 2. Поняття	11	4	2	4	1	Т, ДС, ІРС / 10
Тема 3. Судження	13	4	2	6	1	Т, ДС, ІРС / 10
Тема 4. Основні закони логіки	13	4	2	6	1	Т, ДС, ІРС / 10
Тема 5. Умовивід	13	4	2	6	1	Т, ДС, ІРС / 10
Разом за змістовим модулем 1	60	18	10	28	4	50 балв
Змістовий модуль 2. Логічні основи теорії аргументації						
Тема 6. Доведення і спростування	13	4	2	6	1	Т, ДС, ІРС / 10
Тема 7. Суперечка і дискусія	8	2	2	4		Т, ДС, ІРС / 10
Тема 8. Логічний аналіз запитань і відповідей	9	2	2	4	1	Т, ДС, ІРС / 10
Разом за змістовим модулем 2	30	8	6	14	2	30 балів
Види підсумкових робіт						
Поточний контроль						80 бвлів
ІНДЗ						20 балів
Усього годин / балів	90	26	16	42	6	100

*Форма контролю: Т – тести, ДС – дискусія, ІРС – індивідуальна робота студента, ІНДЗ – індивідуальне навчально-дослідницьке завдання.

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Тема	Питання для самостійного опрацювання	
1	Предмет і метод логіки	Основні етапи розвитку логіки	6

2	Поняття	Поняття як категорія мислення і слово як категорія мови	4
3	Судження	Істинність суджень за логічним квадратом	6
4	Основні закони логіки	Закон контрапозиції. Закони де Моргана	6
5	Умовивід	Логічні помилки у категоричних силогізмах	6
6	Доведення і спростування	Мова як засіб вияву логічних форм. Мова у доведенні і спростуванні	6
7	Суперечка і дискусія	Суперечка і дискусія у професійній взаємодії	4
8	Логічний аналіз запитань і відповідей	Значення запитання у процесі пізнання. Запитання як механізм розвитку критичного мислення	4
Усього			42

IV. Політика оцінювання

Політика викладача щодо здобувача освіти: здобувач має відвідувати лекції та практичні заняття. Пропущені без поважних причин заняття потрібно відпрацювати у формі: підготовки конспектів лекцій, опитування за темою практичного заняття.

Політика щодо академічної доброчесності: усі завдання здобувач має виконувати самостійно.

Політика щодо дедлайнів та перескладання: у випадку пропуску лекції без поважної причини здобувач готує конспект до наступного практичного заняття. До закінчення вивчення модуля здобувач має відпрацювати усі практичні заняття.

V. Підсумковий контроль

Вивчення освітнього компонента завершується заліком. До підсумкового контролю допускаються студенти, які виконали передбачені навчальною програмою види робіт і відпрацювали усі навчальні заняття.

Підсумкова оцінка визначається за 100-бальною шкалою і складається з сумарної кількості балів поточного оцінювання.

VI. Шкала оцінювання

Бали	Оцінка
90–100	Зараховано
82–89	
75–81	
67–74	
60–66	
1–59	Незараховано (необхідне перескладання)

VII. Рекомендована література та інтернет-ресурси:

- Бондар Т. Логіка: хрестоматія. К.: Ліра-К, 2022. 336 с.
- Борейко Ю. Логіка: методичні рекомендації до освітнього компонента / Волинський національний університет ім. Лесі Українки, факультет історії, політології та національної

безпеки, кафедра політології та публічного управління. Луцьк, 2024. 39 с.

3. Борецько Ю. Г., Федотова Т. В. Гносеологічний потенціал наукового факту з позицій методології позитивізму. *Наукове пізнання: методологія та технологія*. 2024. Вип. 1 (53). С. 82–87. URL: <http://www.dspace.pdpu.edu.ua/bitstream/123456789/19857/3/Boreyko.pdf>.
4. Войтенко Д. О., Качурова С. В., Невельська-Гордєєва О. П. Логічне знання для вирішення ТЗНПК: навч. посіб.; за ред. О. П. Невельської-Гордєєвої; 3-тє вид., перероб. і допов. Харків: Право. 2020. 202 с.
5. Ковальчук О. Я. Логіка: навч. посібник. Тернопіль: ЗУНУ, 2021. 256 с.
6. Колотілова Н. А.. Логіка і риторика: ретроспектива взаємозв'язку: монографія. К.: ЦУЛ, 2019. 272 с.
7. Комаха Л. Г. Логічні засади аргументації у філософському знанні. Монографія. К.: ЦУЛ, 2020. 369 с.
8. Конверський А. Критичне мислення: підручн. для студ. навч. закладів вищої освіти усіх спеціальностей. 2-ге вид., перероб. та доп. К.: ЦУЛ. 2020. 368 с.
9. Конверський А. Логіка: підручн. для студ. юрид. факульт. К.: ЦУЛ. 2020. 424 с.
10. Конверський А. Сучасна логіка. Класична та некласична: підручн. К.: ЦУЛ. 2019. 296 с.
11. Ряшко В. Логіка. К.: ЦУЛ, 2019. 328 с.
12. Тетарчук І. В. Логіка для юристів: навч. посібн. для підготовки до іспитів. К.: ЦУЛ. 2020. 147 с.
13. Хоменко І. Логіка. Теорія та практика. К.: ЦУЛ. 2019. 400 с.
14. Юркевич О.М., Павленко Ж.О. Підготовка до складання ТЗНПК в завданнях та рішеннях: логічний підхід (видання четверте, доповн. та переробл.). Харків: «Контраст», 2022. 236 с.

Інтернет-ресурси:

- <https://filosof.com.ua/> Інститут філософії ім. Г. С. Сковороди НАН України.
<http://philosophy.univ.kiev.ua/> Філософський факультет КНУ ім. Тараса Шевченка.
<https://filos.lnu.edu.ua/> Філософський факультет ЛНУ ім. Івана Франка.
<http://logic.net.ua/> Український логічний портал
<https://plato.stanford.edu/> Stanford Encyclopedia of Philosophy